

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ. ΛΕΜ/01919/2019
«ΓΙΑ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΓΕΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ
ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗ, ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΜΥΘΑ»**

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το προτεινόμενο έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Λεμεσού (Αρ.Φακ. ΛΕΜ/01919/2019 και ημερομηνία 6/2/2020) για αξιολόγηση. Η αίτηση συνοδευόταν με την Έκθεση Πληροφοριών η οποία απαιτείται σύμφωνα με τον περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο του 2018 [Ν.127(1)/2018].

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον.

Στις 31/7/2018 τέθηκε σε ισχύ ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2018. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του εν λόγω Νόμου, για τα έργα του Δεύτερου Παραρτήματος ετοιμάζεται Αιτιολογημένη Διαπίστωση.

Με βάση τις απόψεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων που πραγματοποιήθηκε διαβούλευση, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Ο Ιερός Ναός Παναγίας Παραμύθας θα ανεγερθεί εντός του τεμαχίου με αρ. 185, Φ/Σχ 53/16, τμήμα 0. Το τεμάχιο εμπίπτει εντός πολεοδομικής ζώνης Η2 (περιοχές με επικρατούσα χρήση την κατοικία), με ανώτατο συντελεστή δόμησης 90%, με επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης 50%, σε δύο ορόφους και ύψος 8,3 m και βρίσκεται εντός του οικιστικού πυρήνα της κοινότητας Παραμύθας.

Το εμβαδόν του τεμαχίου στο οποίο προγραμματίζεται να ανεγερθεί ο Ναός είναι 4.348 m². Από το σύνολο των 4.348 m² του τεμαχίου στο οποίο θα ανεγερθεί ο Ιερός Ναός, η ρυμοτομία των δρόμων θα καταλάβει τα 608 m² και ο χώρος πρασίνου τα 561 m². Το προτεινόμενο τεμάχιο βρίσκεται σε υψόμετρο 273 m από την επιφάνεια της θάλασσας.

Το έργο θα γίνει σε τεμάχιο που βρίσκεται σε οικιστική περιοχή στο ανατολικό τμήμα της κοινότητας Παραμύθας. Στα βόρεια και στα δυτικά όρια του τεμαχίου υπάρχει δρόμος.

Η ευρύτερη περιοχή είναι οικιστική.

– Η κοντινότερη βιομηχανική ζώνη βρίσκεται σε απόσταση 650m.

- Η κοντινότερη γεωργική ζώνη βρίσκεται σε απόσταση 500 m.
- Η πλησιέστερη Ζώνη Ειδικής Προστασίας είναι η κοιλάδα του Λιμνάτη σε απόσταση 3,5 km.

Σύμφωνα με τον μελετητή του έργου, με βάση το Τοπικό Σχέδιο Λεμεσού (2013), επιτρέπεται η χωροθέτηση Ιερών Ναών εντός αστικών περιοχών με την προϋπόθεση της τήρησης ορισμένων προνοιών, καθώς η λειτουργία χώρων λατρείας επηρεάζει τις ανέσεις των περιοχών κατοικίας ειδικά σε ότι αφορά την κυκλοφοριακή συμφόρηση και την ανεπάρκεια των χώρων στάθμευσης.

Το προτεινόμενο τεμάχιο έχει χαμηλή βλάστηση και μερικά δέντρα. Δεν υπάρχουν κατοικίες στα αμέσως γειτονικά τεμάχια, παρά μόνο στην απέναντι πλευρά του δρόμου. Στη βόρεια όψη του τεμαχίου, παράλληλα της οδού Μακεδονίας, υπάρχει υδατόρεμα. Σύμφωνα με το γενικό τοπογραφικό σχέδιο, μετά το ρυάκι θα διατηρηθεί ο χώρος πρασίνου και κατόπιν θα ξεκινήσει η ανάπτυξη – χώροι στάθμευσης.

Το βόρειο σύνορο του τεμαχίου είναι η οδός Μακεδονίας, ενώ η είσοδος προς την εκκλησία θα γίνεται από τον παράδρομο που βρίσκεται στη δυτική πλευρά του τεμαχίου. Οι δύο δρόμοι συνδέονται με γεφύρι. Το τεμάχιο είναι υπό κλίση από βορά προς νότο (ψηλότερο).

Η κοντινότερη στην περιοχή μελέτης εκκλησία είναι η Παναγιά Χρυσοπλάτυρα στην κοινότητα Παραμύθας. Βρίσκεται σε απόσταση 180 m από την περιοχή του έργου.

Η εκκλησία θα διαθέτει δύο επίπεδα, ισόγειο χώρο καλυμμένης επιφάνειας 530 m² και υπόγειο χώρο επιφάνειας 853,95 m², ενώ το μεσοπάτωμα που θα αποτελεί τον γυναικωνίτη, θα

καταλαμβάνει επιφάνεια 231,55 m². Ο Ιερός Ναός θα έχει μέσο ύψος από το έδαφος του ισογείου 14,20 μέτρα ενώ το πρόσθετο ύψος για θόλους και τρούλους θα είναι 5,70 μέτρα.

Η υπό μελέτη ανάπτυξη, εκτός από τον Ιερό Ναό θα περιλαμβάνει και:

- Αποθήκες (1 στο ισόγειο, 3 στο υπόγειο, 3 στο μεσοπάτωμα),
- Γραφεία (1 στο ισόγειο, 3 στο υπόγειο, 3 στο μεσοπάτωμα),
- Καμπαναριό
- 1 ανελκυστήρας (ισόγειο, υπόγειο, μεσοπάτωμα),
- 55 θέσεις στάθμευσης και 6 εκ των οποίων για άτομα με ειδικές ανάγκες,
- Εξωτερικές τουαλέτες στο ισόγειο (Ανδρών, Γυναικών, ΑΜΕΑ) και εσωτερικές στο υπόγειο (Ανδρών, Γυναικών, ΑΜΕΑ),
- Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων – Παρασκευαστήριο / Κουζίνα (υπόγειο, 256,2 m²)
- Δωμάτιο ασφαλείας (υπόγειο),
- Παρεκκλήσι (υπόγειο, 82,15 m²),
- Βιβλιοθήκη / Αίθουσα κατηχητικού (υπόγειο, 104,15 m²),
- Μηχανοστάσιο (υπόγειο),
- Εξομολογητάρι (υπόγειο, 11,45 m²)
- Περίφραξη περιμετρικά του τεμαχίου κατάλληλου ύψους.

Κατά την φάση κατασκευής του έργου θα γίνει προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χωματουργικού ισοζυγίου με την χρησιμοποίηση των εκσκαφέντων ποσοτήτων χωμάτων, εφόσον είναι κατάλληλες, για επιχωματώσεις, και για τη διαμόρφωση των γύρω χώρων του ναού.

Το προτεινόμενο έργο θα προμηθεύεται νερό από το δίκτυο ύδρευσης της κοινότητας Παραμύθας τόσο κατά την κατασκευή όσο και κατά τη λειτουργία.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο

- 3.1. Αέριοι ρύποι σκόνης (κατά την κατασκευή).
- 3.2. Θόρυβος (κατά την κατασκευή) από τα μηχανήματα του εργοταξίου.
- 3.3. Αλλαγή χρήσης γης.
- 3.4. Σφράγιση του εδάφους έκτασης 3179 m²

4. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Κατά την κατασκευή

- 4.1. Εκπομπές αέριων ρύπων (PM, CO_x, SO₂, NO_x) από την λειτουργία των μηχανημάτων και την διακίνηση των οχημάτων που θα μεταφέρουν το προσωπικό αλλά και τα υλικά κατασκευής.
- 4.2. Εκπομπές σκόνης/αιωρούμενων σωματιδίων λόγω της έντονης δραστηριότητας των εκσκαφών.
- 4.3. Αύξηση των επιπέδων θορύβου και δονήσεων λόγω της αυξημένης κίνησης μηχανοκίνητων οχημάτων από/προς το εργοτάξιο και εντός αυτού, αλλά κυρίως λόγω των χωματουργικών έργων που απαιτούνται και της χρήσης των μηχανημάτων.
- 4.4. Παραγωγή αποβλήτων εκσκαφών, αποβλήτων κατασκευών και αστικών απορριμμάτων.
- 4.5. Σε περίοδο έντονων βροχοπτώσεων και λόγω των χωματουργικών εργασιών και της σχετικής αναμόχλευσης του εδάφους, σε συνδυασμό με τις έντονες κλίσεις, δύναται να μεταφέρονται στο υδατόρεμα απορροές με ψηλές συγκεντρώσεις σε στερεά.

- 4.6. Υγρά απόβλητα, από τα νερά έκπλυσης κάδων μηχανημάτων, του εργοταξιακού χώρου κ.λ.π και αστικά λύματα από το προσωπικό του εργοταξίου.
- 4.7. Χρησιμοποιημένα μηχανέλαια από τα μηχανήματα του εργοταξίου.
- 4.8. Επιπτώσεις στα μορφολογικά και τοπογραφικά χαρακτηριστικά, ως αποτέλεσμα των χωματοργικών εργασιών.

Κατά την Λειτουργία

- 4.9. Αύξηση των επιπέδων του θορύβου που θα δημιουργείται κατά την προσέλευση του κοινού στο Ναό, από τα εξωτερικά μεγάφωνα που θα τοποθετηθούν, από τις καμπάνες, από τα οχήματα διακίνησης του κοινού και από τα κλιματιστικά ψύξης και θέρμανσης των χώρων του Ναού.
- 4.10. Αύξηση κυκλοφοριακού φόρτου στην υπό ανάπτυξη περιοχή άλλα και στο οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής από την διακίνηση των οχημάτων των επισκεπτών από και προς τον ναό.
- 4.11. Παραγωγή στερεών και υγρών αποβλήτων.

5. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

Κατά την κατασκευή

- 5.1. Τοπίο: Το μέγεθος των επιπτώσεων στο τοπίο μπορεί να μειωθεί με την εφαρμογή μέτρων Καλών Πρακτικών στα κατασκευαστικά έργα όπως π.χ. κατάλληλη περίφραξη και στην μείωση της οπτικής όχλησης, εφαρμογή Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) για ελαχιστοποίηση της οπτικής οχληρίας λόγω της ύπαρξης ΑΕΚΚ. Μετά το πέρας των εργασιών θα πραγματοποιηθεί τοπιοτέχνηση των εξωτερικών χώρων και δημιουργία χώρων πρασίνου με την φύτευση δέντρων περιμετρικά του τεμαχίου της ανάπτυξης.
- 5.2. Συνήθειες Εκπομπές Αερίων ρύπων (NOx, HC, CO, CO₂, SO₂): από τα Φορητά και τους Εκσκαφείς. Σύμφωνα με τον μελετητή, προτείνεται η χρήση (όπου απαιτείται) καταλυτικών μετατροπέων και συντήρηση του εξοπλισμού και οχημάτων ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργία τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές των κατασκευαστών.
- 5.3. Εκπομπές σκόνης (κατά την κατασκευή). Σύμφωνα με τον μελετητή προτείνονται τα ακόλουθα, μέτρα πρόληψης διασποράς της σκόνης, όπως
 - i. κάλυψη όγκων χώματος,
 - ii. διαβροχή,
 - iii. τακτική και σχολαστική συντήρηση αλλά και παρακολούθηση της καλής λειτουργίας του εξοπλισμού και των μηχανημάτων.
- 5.4. Θόρυβος, σύμφωνα με τον μελετητή προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, μείωσης των επιπέδων θορύβου:
 - i. Διατήρηση καλών σχέσεων με τους ανθρώπους που εργάζονται και μένουν κοντά την περιοχή της προτεινομένης ανάπτυξης, επεξηγώντας τη διάρκεια και τους τρόπους και χρόνους εφαρμογής των διαφόρων σταδίων, καθώς και τη τήρηση του ωραρίου εργασίας.
 - ii. Να αποφεύγονται οι αχρείαστες ενέργειες που προκαλούν θόρυβο.
 - iii. Να χρησιμοποιούνται ηχοπετάσματα γύρω από θορυβώδη μηχανήματα.
 - iv. Να αποφεύγεται η λανθασμένη τοποθέτηση μηχανημάτων (σε σχέση με τους γείτονες).
 - v. Να χρησιμοποιούνται σιγαστήρες εκεί όπου δεν υπάρχουν.

- vi. Να γίνεται αναφορά των ελαττωματικών μηχανημάτων.
- vii. Η χρήση μηχανημάτων εξωτερικού χώρου να γίνεται με σύμφωνα με τους περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον από Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους) Κανονισμούς [Κ.Δ.Π 526/2014].

5.5. Υγρά απόβλητα, θα διευθετηθούν κινητοί χώροι υγιεινής (χημικές τουαλέτες).

5.6. Χρησιμοποιημένα μηχανέλαια από τα μηχανήματα του εργοταξίου. Τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια θα συλλέγονται από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα όπου θα μεταφέρονται σε μονάδα επεξεργασίας για περαιτέρω επεξεργασία.

5.7. Στερεά απόβλητα (όπως αδρανή απόβλητα και μικρές ποσότητες αστικών απορριμμάτων που θα προκύψουν από το προσωπικό κ.α). Σύμφωνα με τον μελετητή, θα γίνει προσπάθεια επίτευξης μηδενικού ισοζυγίου με την χρησιμοποίηση των εκσκαφέντων ποσοτήτων χωμάτων εφόσον είναι κατάλληλες, για επιχωματώσεις και για τη διαμόρφωση των γύρω χώρων. Τα υπόλοιπα και άλλα απόβλητα θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής/μεταφοράς και επεξεργασίας αποβλήτων. Μικρές ποσότητες αστικών απορριμμάτων που θα προκύψουν από το προσωπικό θα συλλέγονται από την τοπική αρχή.

Κατά την λειτουργία

5.8. Αστικά λύματα: σύμφωνα με τον μελετητή, τα αστικά υγρά απόβλητα θα οδηγούνται σε σηπτική δεξαμενή/απορροφητικό λάκκο.

5.9. Στερεά απόβλητα (όπως στερεά απόβλητα αστικού τύπου, συσκευασίες (χαρτί, πλαστικά δοχεία κ.α.)) θα γίνεται διαλογή και μεταφορά των ανακυκλώσιμων υλικών ανά κατηγορία (PMD/χαρτί/γυαλί/οργανικά) στους κάδους ανακύκλωσης της Τοπικής Αρχής.

5.10. Κυκλοφοριακό φόρτο: σύμφωνα με τον μελετητή έχουν προβλεφθεί χώροι στάθμευσης, επίσης το τοπικό οδικό δίκτυο παρουσιάζει ικανοποιητική χωρητικότητα και δεν αναμένεται οι νέες σχηματικές διακινήσεις που θα προκύψουν από τη λειτουργία του Ναού να δημιουργήσουν οποιαδήποτε κυκλοφοριακά προβλήματα

6. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγο του ότι το τεμάχιο βρίσκεται εκτός των ορίων και σε απόσταση από τα όρια των πλησιέστερων περιοχών του Δικτύου Natura 2000.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, αφού έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τις απόψεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου 2018 (Ν.127(Ι)/2018) καταλήγει στην εκτίμηση ότι το έργο μπορεί να υλοποιηθεί υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο **Παράρτημα** που επισυνάπτεται.

Μαρία Φεσά
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ 02.10.011.014.015.004
09 Σεπτεμβρίου, 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ. ΛΕΜ/01919/2019 «ΓΙΑ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ ΜΕ ΥΠΟΓΕΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗ, ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΜΥΘΑ»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- A1. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος, στα επιφανειακά, παράκτια ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- A2. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
- A3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- A4. Τα απόβλητα που προκύπτουν κατά την κατασκευή και λειτουργία (όπως μεταχειρισμένα μηχανέλαια, αδρανή, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, άδειες συσκευασίες, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 (Αρ. 185(Ι)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κερτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].
- A5. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.
- A6. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.
- A7. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.
- A8. Ο κύριος του έργου φέρει αμέριστη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
- A9. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
- A10. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

- A11. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου:

- B1. Τα υλικά για την κατασκευή του έργου να προέρχονται από αδειοδοτημένα λατομεία ή και σκυροθραυστικές μονάδες. Σε περίπτωση όπου χρησιμοποιηθεί πέτρα για το χτίσιμο, αυτή να προέρχεται από αδειοδοτημένα λατομεία.
- B2. Τα υλικά κατασκευής και ο χρωματισμός τους που θα επιλεγθεί, να συνάδουν με το χαρακτήρα του έργου και της γύρω περιοχής.
- B3. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
- B4. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
- B5. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
- B6. Σε περίπτωση που δε θα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.
- B7. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.
- B8. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εργοταξία που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
- B9. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου.

Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιοσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες.

- B10. Οι ποσότητες μπαζών/υλικών εκσκαφής που θα προκύψουν από το έργο να γίνει προσπάθεια να επαναχρησιμοποιηθούν για επιχωματώσεις στο έργο στο μέγιστο δυνατό βαθμό και να καταβληθεί προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χωματοουργικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χωματοουργικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου. Τυχόν περίσσεια μπαζών ή/και αποβλήτων εκσκαφής που πιθανόν να προκύψει να τύχει διαχείρισης με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
- B11. Το επιφανειακό γόνιμο χώμα από τα υλικά εκσκαφής να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς ανάπλασης ή ως εδαφοβελτιωτικό ή για φυτοτεχνικές αποκαταστάσεις, σε συνεννόηση με το Τμήμα Γεωργίας, όπου εφαρμόζεται.
- B12. Στους ανοικτούς χώρους να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.
- B13. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση. Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.
- B14. Να κατασκευαστεί σύστημα συλλογής των όμβριων υδάτων που θα δημιουργούνται κατά τη διάρκεια βροχοπτώσεων και το οποίο θα εξυπηρετεί τους ανοικτούς χώρους του έργου. Τα όμβρια ύδατα από τις οροφές δύναται να συλλέγονται για άρδευση των πρασίνων του έργου είτε να οδηγούνται στους φυσικούς αποδέκτες χωρίς επεξεργασία.
- B15. Να γίνει προσπάθεια για ελαχιστοποίηση των επεμβάσεων στο φυσικό δίκτυο απορροής ομβρίων υδάτων και λήψη αντιδιαβρωτικών μέτρων, με φύτευση των τοποθεσιών όπου γίνονται εκσκαφές ή επιχωματώσεις.
- B16. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ, να τοποθετούνται εντός των περιφραγμένων χώρων για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής, η δε έκταση που θα χρησιμοποιηθεί, να καθαρισθεί μετά το πέρας των εργασιών και, αν είναι δυνατό, να επαναφερθεί στην αρχική της κατάσταση.
- B17. Οι εργασίες να περιορίζονται αποκλειστικά εντός του τεμαχίου χωροθέτησης του έργου. Να μην γίνει καμιά επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
- B18. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας τόσο για την προστασία των εργαζομένων, όσο και του κοινού (π.χ. σήμανση, κιγκλιδώματα εκατέρωθεν των εκσκαφών, κλπ.).
- B19. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.
- B20. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και σε στεγασμένο χώρο με βάση από μπετόν και με περιτοίχισμα.

- B21. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
- B22. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της περιοχής. Να μην γίνει καμία αναβάθμιση του οδικού δικτύου (π.χ. ασφαλτόστρωση ή διαπλάτυνση).
- B23. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.
- B24. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
- B25. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:
- i. Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
 - ii. Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - iii. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
 - iv. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - v. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - vi. Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - vii. Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια στους υδάτινους αποδέκτες.
 - viii. Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - ix. Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
 - x. Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος
- B26. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
- i. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
 - ii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
 - iii. Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών

iv.Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων.

v.Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σαββάτο και Κυριακή ή αργίες, για να μην παρενοχλούνται οι γείτονες.

vi.Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.

B27. Να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφευχθεί τυχόν απόρριψη αποβλήτων, μηχανέλαιων και άλλων ρύπων εντός της κοίτης του υδατορέματος.

B28. Οι προδιαγραφές του έργου, να συμμορφώνονται με τον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (Ν.142(Ι)/2006), τροποποιήσεις, κανονισμούς και διατάγματα αυτού και ειδικότερα, με το περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου) Διάταγμα του 2016 (Κ.Δ.Π. 119/2016) και τυχόν τροποποιήσεις.

B29. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.

B30. Προτείνεται η χρήση χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, αποφυγή χρήσης μοκετών ή χρήση αυτών με χαμηλή εκπομπή VOCs, αποφυγή χρήσης σύνθετων προϊόντων ξυλείας ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεύδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.

B31. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμός Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].

B32. Η εκρίζωση, αφαίρεση ή μεταφύτευση δέντρων, να γίνει μετά από έγκριση του Τμήματος Δασών.

B33. Ο Κύριος του Έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

Γ1. Να υπάρχει συστηματική φροντίδα και καθαρισμός εντός και στο προαύλιο του χώρου του ναού.

Γ2. Τα άχρηστα αντικείμενα (χρησιμοποιημένα κεριά, αποξηραμένα φυτά, δοχεία λαδιού κ.λπ.) να τοποθετούνται σε κατάλληλα δοχεία απόρριψης/ ανακύκλωσης που θα τοποθετηθούν σε περίοπτο σημείο.

Γ3. Τα αστικά υγρά απόβλητα (λύματα) να απορρίπτονται σε σύστημα σηπτικής δεξαμενής/απορροφητικού λάκκου. Νοείται ότι, κατά την εκκένωση της σηπτικής δεξαμενής, η άντληση και μεταφορά των αστικών λυμάτων πρέπει να γίνεται από κατόχους Πιστοποιητικού Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων για συλλογή/μεταφορά και να παραδίδεται

σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

- Γ4. Τα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από την λειτουργία του έργου να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός της ανάπτυξης, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Το προσωπικό να τύχει κατάλληλης εκπαίδευσης/κατάρτισης για τον τρόπο χωριστής ΔσΠ ώστε να επιτυγχάνεται υψηλής ποιότητας ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Στη συνέχεια να παραδίδονται σε Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Τα οχήματα συλλογής/μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.
- Γ5. Τα χρησιμοποιημένα μηχανέλαια από τον εξοπλισμό της παραγωγικής διαδικασίας, να συλλέγονται και αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία, τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων για επεξεργασία, σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
- Γ6. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στο έργο, απαγορεύεται η απόρριψη ή διαρροή πετρελαιοειδών επί του εδάφους. Σε περίπτωση που θα χρησιμοποιηθεί πετρέλαιο ως καύσιμο, η δεξαμενή πετρελαίου να βρίσκεται εντός δευτερογενούς δοχείου ή εντός δευτερογενούς ανοικτής δεξαμενής, η οποία να έχει χωρητικότητα 110% της χωρητικότητας της πρωτογενούς δεξαμενής.
- Γ7. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που ενδέχεται να προκύπτουν, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π. 73/2015) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/ Εθνική Νομοθεσία/ Διαχείριση Αποβλήτων].
- Γ8. Σε περίπτωση που στο έργο θα λειτουργούν συστήματα ψύξης και κλιματισμού ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες των περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμων του 2016 (Αρ. 62(Ι)/2016) έως 2017 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Εθνική Νομοθεσία/Κλιματική Δράση και Ενέργεια/Προστασία της στιβάδας του όζοντος και τα αέρια του θερμοκηπίου], καθώς και του Κανονισμού 2067/2015/ΕΚ (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Ευρωπαϊκή Νομοθεσία & Οργανισμοί/Κλιματική Δράση και Ενέργεια/Φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου].
- Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του ψυκτικού μέσου/συστήματος καθότι τίθενται αυστηρά χρονοδιαγράμματα απαγορεύσεων χρήσης για πλειάδα ψυκτικών μέσων/εξοπλισμού (Κανονισμός 517/2014/ΕΚ, Παράρτημα III).
- Γ9. Να γίνει χρήση ηχοπετασμάτων σε πηγές σταθερού θορύβου σε περίπτωση που εντοπιστούν προβλήματα υπέρβασης του θορύβου που εκπέμπεται από τα μηχανήματα εξωτερικού χώρου ή υπάρχουν παράπονα για οχληρία (θόρυβο).

- Γ10. Στο χώρο πρασίνου να γίνει κατάλληλη τοπιοτέχνηση και δεντροφύτευση με ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας σύμφωνα με τον Πίνακα 1 που επισυνάπτεται. Επίσης εισηγούμαστε όπως περιμετρικά των τεμαχίων γίνει κατάλληλη τοπιοτέχνηση και δεντροφύτευση σύμφωνα με τον Πίνακα 1.
- Γ11. Να εφαρμόζεται ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΔΠ 263/2007) όσον αφορά την άρδευση των χώρων πρασίνου.
- Γ12. Συστήνεται η χρήση φυσικών λιπασμάτων ως εδαφοβελτιωτικά και αποφυγή ψεκασμάτων με χημικά στους χώρους πρασίνου του προτεινόμενου έργου, εάν υφίστανται.
- Γ13. Τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Προϊόντα και Περιβάλλον/Οικολογικός Σχεδιασμός] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία. Κατάλογος των Κανονισμών βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας [στη διαδρομή Τομείς Πολιτικής/Προϊόντα και Περιβάλλον/Προϊόντα που Συνδέονται με την Ενέργεια/Οικολογικός Σχεδιασμός].
- Γ14. Οι καμένοι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού και λαμπτήρες τύπου LED θα πρέπει να συλλέγονται και να τοποθετούνται σε ειδικούς κάδους που έχουν τοποθετηθεί σε σημεία πώλησης λαμπτήρων. Τα σημεία στα οποία έχουν τοποθετηθεί κάδοι για τους λαμπτήρες θα τα βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.electrocyclosis.com.cy/gr/howtorecycle.php>.
- Γ15. Να μελετηθεί το ενδεχόμενο τοποθέτησης φωτοβολταϊκών πλαισίων και ηλιακών συλλεκτών για τις ενεργειακές ανάγκες της ανάπτυξης. Συγκεκριμένα προτείνεται η αξιοποίηση των επιφανειών στέγασης του υποστατικού για έργου συστημάτων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με στόχο την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών.
- Γ16. Να μελετηθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:
- Ο εξωτερικός φωτισμός (π.χ. χώρους στάθμευσης), να λειτουργεί με αισθητήρες κίνησης
 - Φωτισμός με αισθητήρες κίνησης ή αυτόματος χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής, κλπ
 - Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θα αγοραστεί μελλοντικά να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης
 - Στον εσωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται τουλάχιστον οικονομικοί λαμπτήρες και στον εξωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται λαμπτήρες τύπου LED
 - Χρήση θερμομονωτικών υλικών στις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες, όπου είναι εφικτό
 - Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας, όπου είναι εφικτό.
- Γ17. Για τη μείωση κατανάλωσης νερού να ληφθούν υπόψη τα πιο κάτω:
- Να εγκατασταθούν συστήματα εξοικονόμησης νερού (π.χ. ανιχνευτές κίνησης)
 - Να τοποθετηθούν βρύσες ελεγχόμενης ροής στους νιπτήρες (μέγιστη ροή 2,5 λίτρα /λεπτό)
 - Να τοποθετηθούν καζανάκια δύο στάσεων στις τουαλέτες.

- Αυτόματο σύστημα άρδευσης για τους χώρους πρασίνου
- Γ18. Προτείνεται η χρήση οικολογικών προϊόντων καθαρισμού (σαπούνια κλπ.), και η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.
- Γ19. Προτείνεται η χρήση χαρτιού τουαλέτας από ανακυκλωμένο χαρτί ή οικολογικό.
- Γ20. Να εφαρμοστούν οι όροι του Τμήματος Δημοσίων Έργων, Κλάδος Κυκλοφοριακών Μελετών, όσο αφορά την επιβάρυνση του οδικού δικτύου της περιοχής, η οποία αναμένεται ιδιαίτερα τις ημέρες όπου θα υπάρχει μεγάλη προσέλευση πιστών (γιορτές Χριστουγέννων, Πάσχα κτλ).
- Γ21. Για τη μείωση των επιπέδων φωτορύπανσης από τον εξωτερικό φωτισμό, απαιτείται ρύθμιση της έντασης φωτός, κατεύθυνση της φωτεινής δέσμης στο εσωτερικό της ανάπτυξης και κατάλληλη επιλογή του ύψους τοποθέτησης των φωτιστικών εστιών.

Δ. ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ

- Δ1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
- Δ2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
 - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
- Δ3. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στο Έντυπο Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Ενδεικτικός Κατάλογος Φυτών για δημιουργία ξερικού κήπου (Xeriscaping)

A/A	Επιστημονικό Όνομα Φυτού	Κοινό Όνομα Φυτού	Μορφή Φυτού	Λιάρκεια Ανθοφορίας	Ενδημικό *
1	<i>Acer obtusifolium</i>	Σφένδαμνος	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Φεβρ. - Μάρτ.	
2	<i>Adonis annua</i>	Άδωνις	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. - Μάιος	
3	<i>Ajuga chamaepitys</i>	Λιβανόχορτο	Ποώδες Φυτό	Ιαν. - Μάιος	
4	<i>Allium ampeloprasum</i>	Σκουράττα	Ποώδες Φυτό Βολβός	Μάιος - Ιούν.	
5	<i>Allium nigrum</i>				
6	<i>Allium trifoliatum</i>	Αγριόσκορδο	Ποώδες Φυτό Βολβός	Μαρτ. - Μάιος	
7	<i>Allium willeaenium</i>	Άλλιον το γουίλεανό	Ποώδες Φυτό Βολβός	Ιούν. - Ιούλ.	√
8	<i>Alyssum akamasicum</i>	Άλυσσο του Ακάμα	Ποώδες Φυτό	Μαρτ. - Απρ.	√
9	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	Ανακαμπτής η πυραμιδοτή	Ποώδες Φυτό Κόνδυλος	Μάρτ. - Μάιος	
10	<i>Anchusa aegyptiaca</i>	Άγχουσα, Βουδόγλωσσο	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. - Μάιος	
11	<i>Anchusa azurea</i>	Άγχουσα, Βουδόγλωσσο	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. - Μάιος	
12	<i>Anchusa undulata</i> spp. <i>hybrida</i>	Μελισσόχορτο	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. - Μάιος	
13	<i>Anemone coronaria</i>	Λαλλές, Ανεμώνη	Ποώδες Φυτό	Ιαν. - Απρ.	
14	<i>Anthemis tricolor</i>	Ανθεμής η τρίχρωμη	Ποώδες φυτό	Φεβρ. - Μάιος	√
15	<i>Arbutus andrachne</i>	Αντροκλιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Φεβρ. - Μάιος	
16	<i>Arbutus unedo</i>	Αντροκλιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Οκτ. - Μάρτ.	
17	<i>Arenaria rodia</i> ssp. <i>Cypria</i>	Αρεναρία η ροδιά	Ποώδες ετ. φυτό	Απρ. - Ιούλ.	√
18	<i>Arisarum vulgare</i>	Χόρτον της κουφής	Ποώδες Φυτό	Δεκ. - Μάιος	
19	<i>Arum sintenisii</i>				
20	<i>Asparagus acutifolius</i>	Αγρελιά	Θάμνος	Ιούλ. - Οκτ.	
21	<i>Asperula cypria</i>	Ασπερούλη η κυπρία	Ημίθαμνος	Μάιος - Ιούν.	√
22	<i>Asphodelus aestivus</i>	Σπουρτούλα	Κόνδυλος	Ιαν. - Ιούν.	
23	<i>Asphodelus fistulosus</i>				
24	<i>Asphodelus tenuifolius</i>				
25	<i>Astragalus cyprius</i>	Αστράγαλος ο κύπριος	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. - Μάιος	√
26	<i>Ballota integrifolia</i>	Βαλλωτή η ακεραιόφυλλη	Θάμνος	Απρ. - Ιούν.	√
27	<i>Barlia robertiana</i>	Μπαρλια η ρομπερτιανη	Ποώδες Φυτό, Βολβός	Φεβρ. - Μάρτ.	
28	<i>Bellevalia trifoliata</i>	Μπελλεβάλια	Ποώδες Φυτό, Βολβός	Φεβρ. - Μάιος	
29	<i>Bellis sylvestris</i>		Ποώδες Φυτό	Οκτ. - Μάρτ.	
30	<i>Bosea cypria</i>	Ζουλάτζιν	Θάμνος	Απρ. - Ιούλ.	√
31	<i>Bryonia cretica</i>		Αναρριχητικό	Φεβρ. - Απρ.	
32	<i>Calendula arvensis</i>	Καρακίτζης	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. - Μάιος	
33	<i>Calycotome villosa</i>	Σπαλαθκιά	Θάμνος	Δεκ. - Απρ.	
34	<i>Capparis spinosa</i> var. <i>canescens</i>	Καππαρκά	Θάμνος	Μάιος - Αυγ.	
35	<i>Cardopatum corymbosum</i>	Ποντικιάγαθος	Ποώδες Φυτό	Μάιος - Αυγ.	
36	<i>Carlina involucrata</i> ssp. <i>Cypria</i>	Καρλίνα η περιβληματική	Ποώδες Φυτό	Ιούλ. - Οκτ.	√
37	<i>Carlina pygmaea</i>	Καρλίνα η πυγμαία	Ποώδες Φυτό	Ιούν. - Οκτ.	√
38	<i>Celtis australis</i>	Κοκκονία	Δέντρο	Μάρτ. - Απρ.	
39	<i>Centaurea aegialophila</i>	Κενταύρεια η Αιγιαλόφιλη	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. - Αυγ.	
40	<i>Centaurea akamantis</i>	Κενταύρεια η ακαμαντίς	Μικρός θάμνος	Μάιος - Νοέμ.	√

A/A	Επιστημονικό Όνομα Φυτού	Κοινό Όνομα Φυτού	Μορφή Φυτού	Διάρκεια Ανθοφορίας	Ενδημικό *
41	<i>Centaurea calcitrapa</i> ssp. <i>Angustiseps</i>	Κενταύρεια η Πεδιλοπαγής	Ποώδες Φυτό	Ιουν. – Ιουλ.	√
42	<i>Centaurea cyprensis</i>	Κενταύρεια της Αφροδίτης	Ποώδες Φυτό	Απρ. - Μάιος	√
43	<i>Centaureum maritimum</i>				
44	<i>Ceratonia siliqua</i>	Χαρουπιά	Δέντρο - Θάμνος	Νοέμβριο	
45	<i>Chrysanthemum coronarium</i> var. <i>coronarium</i>	Σημυλλούν	Ποώδες Φυτό	Ιαν. – Δεκ.	
46	<i>Cichorium spinosum</i>				
47	<i>Cistanche phelypaea</i>				
48	<i>Cistus creticus</i>				
49	<i>Cistus ladanifer</i>	Ξυσταρκά	Θάμνος	Απρ. – Μάιος	
50	<i>Cistus monspeliensis</i>				
51	<i>Cistus parviflorus</i>	Ξυσταρκά	Θάμνος	Ιαν. - Μάιος	
52	<i>Cistus salviifolius</i>	Ξυσταρκά	Θάμνος	Φεβ. – Μάιος	
53	<i>Clematis cirrhosa</i>	Αρκόκλημα, Μηλιάκκος	Θάμνος	Δεκ. – Φεβ.	
54	<i>Convolvulus athaeoides</i>	Περιπλοκάν	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Ιούλ.	
55	<i>Convolvulus oleifolius</i> var. <i>oleifolius</i>	Περιπλοκάν	Μικρός θάμνος	Μάρτ. – Ιούν.	
56	<i>Crataegus azarolus</i>	Μοσφιλιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Μάρτ. – Απρ.	
57	<i>Crataegus monogyna</i>	Κοτσινομοσφιλιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Απρ. – Μάιος	
58	<i>Crataegus x sinaica</i>				
59	<i>Crithmum maritimum</i>	Κίρταμα	Ποώδες Φυτό	Ιουλ. – Νοεμ.	
60	<i>Crocus veneris</i>	Κρόκος της Αφροδίτης	Ποώδες Φυτό Βολβός	Νοεμ. – Δεκ.	√
61	<i>Cupressus sempervirens</i>	Κυπαρίσσι (ορθοκλ.)	Δένδρο	Μάρ. - Μάιο	
62	<i>Cyclamen cyprium</i>	Κυκλάμινο το κύπριο	Ποώδες Φυτό, Κόνδυλος	Σεπτ. – Ιαν.	√
63	<i>Cyclamen persicum</i>	Κυκλάμινο το περσικό	Ποώδες Φυτό	Δεκ. – Απρ.	
64	<i>Cydonia oblonga</i>	Κυδόνια	Μικρό δέντρο	Απρ. - Μάιος	
65	<i>Cynara cardunculus</i>	Αγριοτζιωνάρα	Ποώδες Φυτό	Μάιος – Ιούλ.	
66	<i>Cynara cornigera</i>	Χωστή	Ποώδες Φυτό	Απρ. - Μάιος	
67	<i>Dianthus strictus</i> var. <i>troodi</i>	Διάνθος ο άκαμπτος ποικ. ο τροόδιος	Ποώδες Φυτό	Μάιος – Οκτ.	√
68	<i>Dianthus tripunctatus</i>				
69	<i>Ecballium elaterium</i>	Πετραγγουρκά	Ποώδες Φυτό	Δεκ. – Ιουλ.	
70	<i>Echinops spinosissimus</i>	Καμηλάγγαθον	Ποώδες Φυτό	Ιούλ. – Οκτ.	
71	<i>Echium angustifolium</i>	Καττουδικιά	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Ιούλ.	
72	<i>Eleagnus angustifolia</i>	Ζυζυφιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Μάιος – Ιουν.	
73	<i>Ephedra fragilis</i> ssp. <i>campylopoda</i>	Πολυτρίχιν	Θάμνος	Ιαν. – Ιούλ.	
74	<i>Equisetum telmateia</i>				
75	<i>Eryngium maritimum</i>	Ηρύγγιον το παράλιον	Ποώδες Φυτό	Ιούν. – Αυγ.	
76	<i>Euphorbia thompsonii</i>	Ευφόρβια	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. - Μάιος	
77	<i>Fagonia cretica</i>	Φαγόνια η κρητική	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Ιουν.	
78	<i>Ferula communis</i>	Αναθρήκα, Βανούκα	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. - Μάιος	
79	<i>Ficus carica</i>	Συκιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Μάρτ. - Μάιος	
80	<i>Fimbristylis ferruginea</i>				
81	<i>Foeniculum vulgare</i>	Μάραθος	Ποώδες Φυτό	Απρ. – Σεπτ.	
82	<i>Fritillaria persica</i>	Φριτυλλάρια η περσική	Ποώδες Φυτό - Βολβός	Φεβρ. – Μάρτ.	
83	<i>Fumana arabica</i>	Φουμάνια η αραβική	Μικρός θάμνος	Φεβρ. - Μάιος	
84	<i>Fumana thymifolia</i>	Τρανανίδιν	Μικρός θάμνος	Φεβρ. - Ιούν.	
85	<i>Gagea juliae</i>	Γαέα η Ιουλιανή	Ποώδες Φυτό Βολβός	Φεβρ. – Απρ.	√

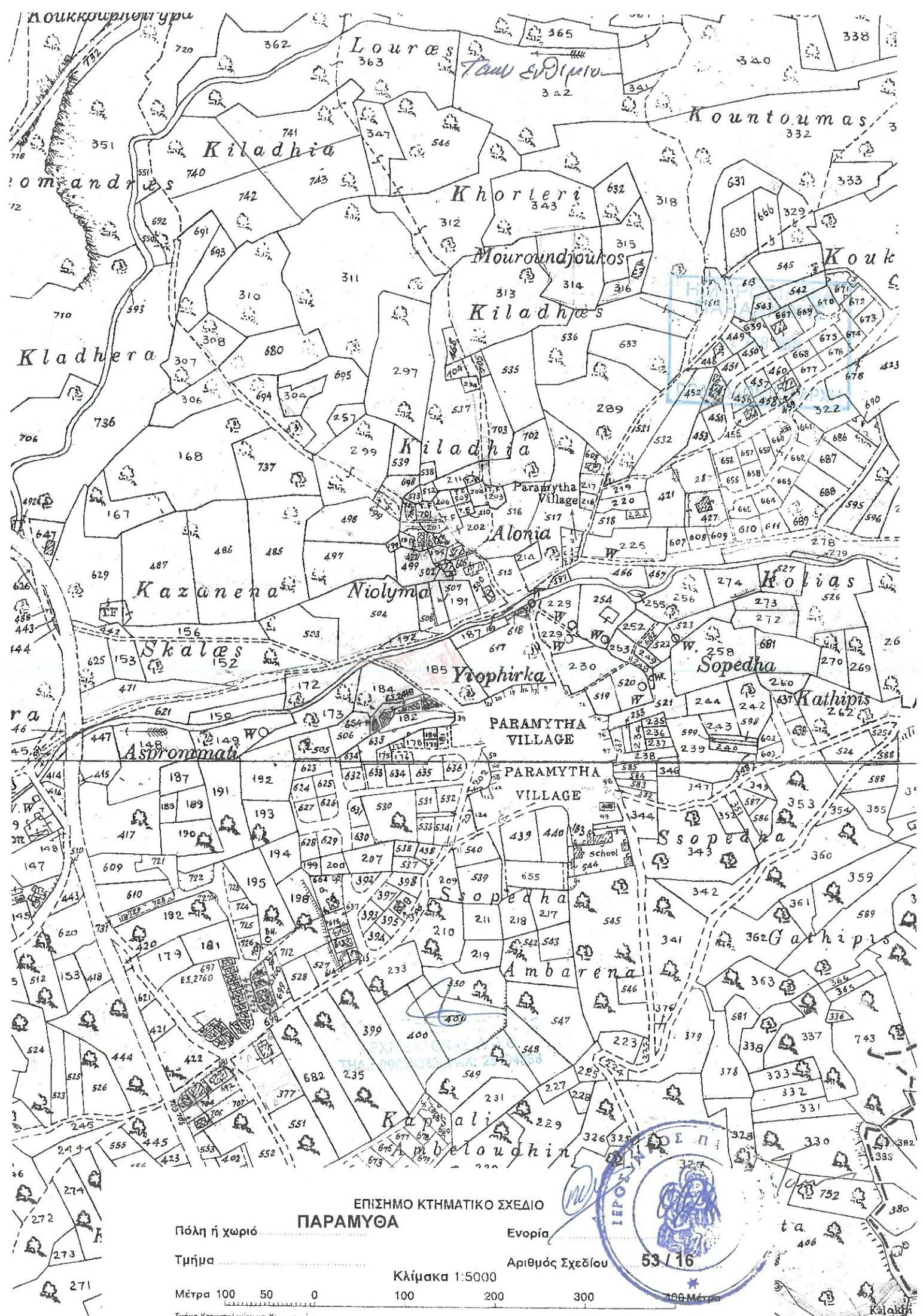
A/A	Επιστημονικό Όνομα Φυτού	Κοινό Όνομα Φυτού	Μορφή Φυτού	Διάρκεια Ανθοφορίας	Ενδημικό *
86	<i>Genista sphacelata</i> var. <i>sphacelata</i>	Ρασιήν	Θάμνος	Μάρτ. – Ιούλ.	
87	<i>Gladiolus italicus</i>	Λάζαρος, Μαχαράς	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Απρ.	
88	<i>Gladiolus triphyllus</i>	Γλαδίολος ο τρίφυλλος	Ποώδες Φυτό Βολβός	Μάρτ. - Μάιος	√
89	<i>Gynandrisis sisyrichium</i>	Ίριδα, Μελανούδια	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Απρ.	
90	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>helix</i>				
91	<i>Hedera helix</i> ssp. <i>poetarum</i>				
92	<i>Helianthemum obtusifolium</i>	Ηλιάνθεμον το αμβλύφυλλο	Μικρός θάμνος	Φεβρ. - Μάιος	√
93	<i>Helianthemum stipulatum</i>	Ηλιάνθεμον	Μικρός θάμνος	Ιαν. – Ιούλ.	
94	<i>Helichrysum conglobatum</i>	Ψυλλίνα, Δάκρυα της Παναγίας	Μικρός θάμνος	Μάρτ. - Μάιος	
95	<i>Heliotropium europaeum</i>	Βρωμόχορτο	Ποώδες Φυτό	Απρ. – Νοέμβρ.	
96	<i>Hyacinthella millingenii</i>	Άγριος υάκινθος	Ποώδες Φυτό - Βολβός	Νοέμ. - Φεβρ.	
97	<i>Hyparrhenia hirta</i>	Ανελίφκια	Πολυετές Αγροστώδες φυτό	Φεβρ. –Νοέμβ.	
98	<i>Inula viscosa</i>	Κόνυζος	Μικρός θάμνος	Αυγ. – Νοέμβρ.	
99	<i>Juniperus phoenicea</i>	Αόρατος	Δένδρο - Θάμνος	Φεβ. – Απρ.	
100	<i>Lamium amplexicaule</i>	Σκυλλάκι	Ποώδες Φυτό	Δεκ. - Μάιος	
101	<i>Laurus nobilis</i>	Δάφνη	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Φεβρ. - Απρ.	
102	<i>Lavandula stoechas</i>	Μυροφόρα	Θάμνος	Μαρτ. - Μάιος	
103	<i>Leontodon tuberosus</i>	Αγριοράδικον	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. - Μάιος	
104	<i>Lithodora hispida</i> ssp. <i>versicolor</i>	Γαιδουρόβρουμπο	Θάμνος	Φεβρ. - Μάιος	
105	<i>Lonicera edrusca</i>	Αιγίόκλημα	Αναρρ. Θάμνος	Μάιος – Ιούλ.	
106	<i>Malva aegyptia</i>	Μολόχα	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Απρ.	
107	<i>Mandragora officinarum</i>	Μηλοπιπονιά, Καλάδρωπος	Ποώδες Φυτό	Δεκ. – Απρ.	
108	<i>Melissa officinalis</i>	Μελισσόχορτο	Ποώδες Φυτό	Μάιος – Σεπτ.	
109	<i>Mentha pulegium</i>	Γληφώνι	Ποώδες Φυτό	Ιούν. – Αυγ.	
110	<i>Morus alba</i>	Μουριά, Συκαμινιά	Μικρό δέντρο	Μάιος – Ιουν.	
111	<i>Muscari comosum</i>	Αγριουάκινθος	Ποώδες Φυτό Βολβός	Μάρτ. - Μάιος	
112	<i>Myrtus communis</i>	Μερσινιά	Θάμνος	Μάιος – Αυγ.	
113	<i>Narcissus serotinus</i>	Ματσκορύδον	Ποώδες Φυτό, Βολβός	Σεπτ. – Οκτ.	
114	<i>Narcissus tazetta</i>	Ματσκορύδον	Ποώδες Φυτό Βολβός	Νοεμ. - Φεβρ.	
115	<i>Nerium oleander</i>	Αροδάφνη, Ροδοδάφνη	Θάμνος	Απρ. – Ιούλ.	
116	<i>Noaea mucronata</i>	Αντρούκλιαγρος	Θάμνος	Ιούλ. – Οκτ.	
117	<i>Notobasis syriaca</i>	Αγκιναρόχορτον	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. - Μάιος	
118	<i>Odontites cypria</i>	Οδοντίτης η κυπρία	Ποώδες Φυτό	Ιούλ. – Δεκ.	√
119	<i>Olea europaea</i>	Ελιά	Δένδρο - Θάμνος	Απρ. – Ιουν.	
120	<i>Onobrychis venosa</i>				√
121	<i>Onoma gigantea</i>				
122	<i>Onopordum cyprium</i>	Γασουράγαθον	Διετές Μικρός θάμνος	Απρ. – Ιούλ.	√
123	<i>Onosma fruticosum</i>	Όνοσμα το Θαμνώδες	Θάμνος	Μάρτ. - Μάιος	√
124	<i>Ophrys kotschyi</i>				
125	<i>Ophrys lapethica</i>	Οφρύς η Λαπηθική	Ποώδες Φυτό Βολβός	Μάρτ. – Απρ.	√
126	<i>Orchis collina</i>	Αρκοσσυλλούτιν	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Μάρτ.	
127	<i>Orchis italica</i>	Ορχις ο ιταλικός	Ποώδες Φυτό	Απρ. - Μάιος	
128	<i>Orchis punctulata</i>	Ορχις ο στικτός	Ποώδες Φυτό	Φεβρουάριο	
129	<i>Origanum majorana</i> var. <i>tenuifolium</i>	Ορίγανο η μαντζουράνα	Αρωματικός Θάμνος	Μάιος – Οκτ.	√
130	<i>Ornithogalum narbonense</i>	Ορνιθόγαλον	Ποώδες Φυτό Βολβός	Απρ. – Μάιος	

A/A	Επιστημονικό Όνομα Φυτού	Κοινό Όνομα Φυτού	Μορφή Φυτού	Διάρκεια Ανθοφορίας	Ενδημικό *
131	<i>Ornithogalum pedicellare</i>	Ορνιθόγαλον	Ποώδες Φυτό Βολβός	Μάρτ. – Απρ.	√
132	<i>Osyris alba</i>				
133	<i>Oxalis pes-caprae</i>	Ξιννίν, Ξινούδιν	Ποώδες Φυτό	Νοέμ. – Μάιος	
134	<i>Pallenis spinosa</i>	Καρφόχορτο	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Ιούλ.	
135	<i>Papaver cyprium</i>	Πετεινός, Παπαρούνα	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Ιούν.	√
136	<i>Papaver gracile</i>	Πετεινός, Παπαρούνα	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Ιούν.	
137	<i>Papaver hybridum</i>	Πετεινός, Παπαρούνα	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Ιούν.	
138	<i>Papaver paphium</i>	Πετεινός, Παπαρούνα	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Ιούν.	√
139	<i>Papaver rhoeas</i>	Πετεινός, Παπαρούνα	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Ιούν.	
140	<i>Phagnalon rupestre</i> ssp. <i>rupestre</i>	Ασπροθύμαρο	Μικρός θάμνος	Μάρτ. – Μάιος	
141	<i>Phillyrea latifolia</i>				
142	<i>Phlomis cypria</i> var. <i>occidentalis</i>	Φλομίσ η κυπρία ποικ. η δυτική	Θάμνος	Απρ. – Ιουν.	√
143	<i>Phlomis lunariifolia</i>	Φλομίσ η σεληνοφυλλος	Θάμνος	Μάρτ. – Μάιος	
144	<i>Phlomis lunariifolia</i>				
145	<i>Phyla filiformis</i>	Μελισσόχορτο	Ποώδες Φυτό	Μάιος - Σεπτ.	
146	<i>Phyla nodiflora</i>	Μελισσόχορτο	Ποώδες Φυτό	Μάιος - Σεπτ.	
147	<i>Pinus brutia</i>	Τραχεία πεύκη	Δέντρο	Μάρ. – Μάιο	
148	<i>Pistacia atlantica</i>	Τρέμιθος	Δέντρο	Φεβρ. – Απρ.	
149	<i>Pistacia lentiscus</i>	Σχιλιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Φεβ. – Μάιος	
150	<i>Pistacia terebinthus</i>	Τρεμιθιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Μάρτ. – Απρ.	
151	<i>Plantago afra</i>	Πεντάνευρο	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Ιούν.	
152	<i>Plantago bellardii</i>		Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Μάιος	
153	<i>Platanus orientalis</i>	Πλάτανος	Δέντρο	Απρ. – Μάιος	
154	<i>Polygonum equisetiforme</i>	Πολυόνατος	Ποώδες Φυτό – Μικρός θάμνος	Απρ. – Οκτ.	
155	<i>Polygonum maritimum</i>	Πολυόνατος	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Αυγ.	
156	<i>Prunus amygdalus</i>	Αμυγδαλιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Ιαν. – Μάιος	
157	<i>Prasium majus</i>	Φασσόχορτο	Θάμνος	Ιαν. – Μάιος	
158	<i>Pteris vittata</i>	Φτερίτσι	Ποώδες Φυτό	Ιουν. - Οκτ.	
159	<i>Pterocephalus brevis</i>	Πτεροκέφαλος	Ποώδες Φυτό – Μικρός θάμνος	Μάρτ. – Μάιος	
160	<i>Pterocephalus multiflorus</i> ssp. <i>multiflorus</i>	Πτεροκέφαλος	Ποώδες Φυτό – Μικρός θάμνος	Μάρτ. – Μάιος	
161	<i>Ptilostemon chamaepeuce</i> var. <i>cyprius</i>	Αρκολασμαρίς	Θάμνος	Μάιος – Ιούλ.	√
162	<i>Punica granatum</i>	Ροδικιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Απρ. - Μάιος	
163	<i>Pyrus syriaca</i>	Αρκάπηγ	Δέντρο	Μάρτιος	
164	<i>Quercus coccifera</i> ssp. <i>calliprinos</i>	Περνιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Μάρτ. – Μάιος	
165	<i>Quercus infectoria</i> ssp. <i>veneris</i>	Δρύς, Βαλανιδκιά	Μεγάλο δέντρο	Μάρτ. – Απρ.	
166	<i>Ranunculus asiaticus</i>	Προβατάρης, Αγριο βατράχιον	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Μάιος	
167	<i>Reseda lutea</i>	Αμορέτα	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Σεπτ.	
168	<i>Rhamnus alaternus</i>	Χρυσοζυλιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Μάρτ. – Απρ.	
169	<i>Rhamnus oleoides</i> ssp. <i>graecus</i>	Μαζουλιά, Κοιζουλόραχος	Θάμνος	Μάρτ. – Απρ.	
170	<i>Romulea tempskyana</i>	Βοσκός	Ποώδες Φυτό Βολβός	Ιαν. – Φεβρ.	
171	<i>Rosa canina</i>	Αρκοτριανταφυλλιά	Θάμνος	Απρ. – Ιούν.	
172	<i>Rosmarinus officinalis</i>	Λασμαρίν	Αρωματικός θάμνος	Νοεμ. - Μάιος	
173	<i>Rubia laurae</i>				
174	<i>Rubia tenuifolia</i>	Τρανίδιν	Μικρός θάμνος	Μάρτ. – Ιούν.	
175	<i>Rubus sanctus</i>	Βάτος	Θάμνος	Ιουν. - Οκτ.	

A/A	Επιστημονικό Όνομα Φυτού	Κοινό Όνομα Φυτού	Μορφή Φυτού	Διάρκεια Ανθοφορίας	Ενδημικό *
176	<i>Ruta chalepensis</i>	Πήγανος	Μικρός θάμνος	Φεβρ. – Μάιος	
177	<i>Salix alba</i>	Ιτιά	Δέντρο	Φεβρ. – Απρ.	
178	<i>Salvia fruticosa</i>	Σπατζιά	Θάμνος	Φεβρ. - Ιούλ.	
179	<i>Salvia verbenaca</i>	Βουτυρόχορτο	Ποώδες Φυτό	Ιαν. – Απρ.	
180	<i>Sarcopoterium spinosum</i>	Μαζίν	Μικρός Θάμνος	Φεβ. – Απρ.	
181	<i>Scilla cilicica</i>				
182	<i>Scolymus hispanicus</i>	Χρυσάγκαθον	Ποώδες Φυτό	Μάιος – Αυγ.	
183	<i>Scutellaria cypria</i> var. <i>elatior</i>	Σκουτελλάρια η κυπρία	Ποώδες Φυτό	Απρ. – Ιούν.	√
184	<i>Sedum cyprium</i>	Σέδον το κύπριον	Ποώδες Φυτό	Ιούν. – Σεπτ.	√
185	<i>Sedum porphyreum</i>	Σέδον το ποφυρό	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Μάιος	√
186	<i>Senecio glaucus</i> ssp. <i>cyprius</i>	Ηριγέρων ο γλαυκός	Ποώδες Φυτό	Ιαν. – Μάρτ.	√
187	<i>Serapia vomeracea</i>	Σεραπιάς η εμετική	Ποώδες Φυτό Κόνδυλος	Μάρτ. – Μάιος	
188	<i>Silene vulgaris</i>	Τσάκρα, Στρουθί	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Ιούλ.	
189	<i>Sinapis alba</i>	Λαγάνα	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Ιούλ.	
190	<i>Smilax aspera</i>	Αντζουλόβατος	Αναρριχητικό	Μάιος – Οκτ.	
191	<i>Styrax officinalis</i>	Στερατζιά	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Μάρτ. – Ιούν.	
192	<i>Tamarix smyrnensis</i>	Μέρικος	Μικρό δέντρο - Θάμνος	Απρ. – Ιούν.	
193	<i>Tamus communis</i>	Βρυονία η κοινή	Ποώδες Φυτό	Μάρτ. – Ιούν.	
194	<i>Taraxacum aphrogenes</i>	Ταράξακο το αφρογενές	Ποώδες Φυτό	Οκτ. – Δεκ.	√
195	<i>Teucrium divaricatum</i> ssp. <i>Canescens</i>	Τεύκριο το διχαλωτό	Μικρός θάμνος	Μάιος – Ιούλ.	√
196	<i>Teucrium micropodioides</i>	Τεύκριο το μικροποδιοειδές	Μικρός θάμνος	Απρ. – Ιούλ.	√
197	<i>Thymus capitatus</i>	Θρουμπί	Αρωματικός Θάμνος	Μάιος – Οκτ.	
198	<i>Thymus integer</i>	Θυμάρι	Ημίθαμνος	Μάρτ. – Ιούν.	√
199	<i>Tuberaria guttata</i>	Τουβεραρία η σταλαγμαώδης	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Μάιος	
200	<i>Tulipa cypria</i>	Τουλίπα η κυπρία	Βολβός	Μάρτ. – Απρ.	√
201	<i>Ulmus canescens</i>	Φτελιά	Δέντρο		
202	<i>Urginea maritima</i>	Αβρόσσυλλα	Ποώδες Φυτό Βολβός	Ιούλ. – Σεπτ.	
203	<i>Urtica pilulifera</i>	Τσικνίθα	Ποώδες Φυτό	Φεβρ. – Απρ.	
204	<i>Verbascum sinuatum</i>	Τσουννα, Φλώμος	Ποώδες Φυτό	Απρ. – Ιούλ.	
205	<i>Vitex agnus-astus</i>	Αγνιά	Θάμνος	Ιουν. – Δεκ.	

* για χρήση οποιονδήποτε ενδημικών ειδών χρειάζεται επιπρόσθετη άδεια από το Τμήμα Περιβάλλοντος

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014

ΕΠΙΣΗΜΟ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Πόλη ή χωριό

Ενορία

Τμήμα

Αριθμός Σχεδίου

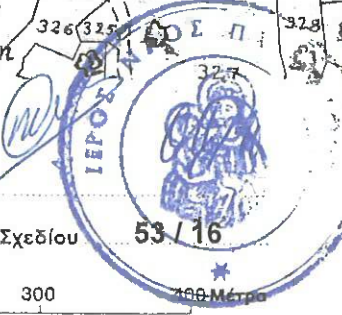
53/16

Κλίμακα 1:5000

Μέτρα 100 50 0

100 200 300

100 Μέτρα

Kalafini